

Fiiisi Pool kabdoh bi Filippi

Rangsohaani

Pool baahee η Israayel ci, η cuubinj Benyaamin.[◊] A nikee Farisen.[◊] Ν finho Paantakot, wi Janguuni camb baatuk, a baahee η bi tolfisee kosid ci.[◊] Waaye wa raakka mbeh, a cohha na Yeesu, a kossa[◊] po a nikka *Apootar* sah. Teerndij "Tum ciŋ *Apootar* ci" teebohid pangkiŋ de wi a nik *Apootar* ini koodoh η saar 13.

Kadaŋ Pool koc η kur kaŋ Filippi,[◊] wa nikee η ɓaabij de yakki kanakdoh.[◊] Kadi kanakdoh na wi kaahaydoh, bo' amb ne ced naandsuku η teerndij Tum ci 20:2,6. Kad ceem nikee η ɓaabij de yakki kaahaydoh.[◊]

Wi Pool na fiise kabdohii, a nikee η kaso η kahnaŋ buur, waaye nik ne wa nikee η Seesare[◊] wala η Rom[◊] wala η fisik wiiriis dah[◊] bo' inahdi, waaye wa kabdohi riif na sum. Pool teebohid harmban ce na kosid caŋ Filippi findi wa nebohe, a corkidsta ba η onohi ba kabdoh de taamboh η Epaforodit.[◊] Te wa mand haa ne a Epaforodit na hee bayndohe kabdohi a fiis bi Filippi wii ne a wirkee dah. Findi a na tumohee wa η kabdoh

[◊] : Bi Rom 11:1; Bi Filippi 3:5 [◊] : Tum ci 23:6; Bi Filippi 3:5

[◊] : Tum ci 7:58-8:3 [◊] : Tum ci 9:1-30 [◊] : Tum ci 16:12-40

[◊] : Tum ci 15:40-18:22 [◊] : Tum ci 18:23-21:17 [◊] : Tum ci 23:23-26:32 [◊] : Tum ci 28:16-31 [◊] : 2 Korenta 11:23 [◊] :

Bi Filippi 4:10-20

ciŋ dē jen, Pool dengid ſa baahid, a woytohha ſa ŋ in ci ſa joy wortuk.

Fiisi Pool kabdoh bi Filippi kadtidoh an :

- Pool kañdif ſi Filippi te a kiimidta ſa Kooh *1:1-11*
- Miskid ci jen baahid feeh Yegdohinj Muci wii kad fiki dāh *1:12-30*
- Ruhsifaat haf du, du nik yino, findi Kiristaani tumoha *2:1-11*
- Taamboh ŋ ini Kooh tum, melcidaat findi hor ciŋ Asamaan *2:12-18*
- Pool hey tuuye Epaforodit na Timoote ŋ kur kaŋ Filippi *2:19-20*
- Ini uup raak njiriň ŋ Pool na ſi Filippi *3:1-4:1*
- Sumaat ŋ niki du nik ŋ Hedi *4:2-9*
- Pool corkidif ſi Filippi ŋ onohinj ſa *4:10-20*
- Askohi *4:21-23*

Kañdohi

¹ Boo bii kañid du, du ſi bo'-Kooh ci nik ŋ Filippi, du ſi hooldu wuu Kooh ŋ niki du nik ŋ Kiristaani Yeesu. Mi yi Pool, na Timoote, ñaam ciŋ Kiristaani Yeesu, boo bii kañid du jen, du na ſi adgoh du na ſi na taambkohe in ciŋ Janguuni.

² Kooh Baabinj boo baahohaat du, a on du jam ; Yeesu Kiristaa Hedži baahohaat du, a on du jam !

Pool kiimdif ſi Filippi Kooh

³ Mi yii corkid Koohinj ngo, waas nu ŋ liib nga du dāh ;

⁴ te ŋ kiimdeesa du Kooh dāh, mi na kiimdee du jen na sum,

5 sagu baahi du baah η pangkinj Yegdohinj Muci η mbeha du kosoh po woti.

6 Wa woorid to ne Kooh yi camb panguk baahid nga du, a heya taalndife po a diindoha η mbeha Kiristaani Yeesu hayohan.

7 Wa waas η liibidta du ineem, du jen, sagu keeñkohi η keeñkoh dū, na raaki du raak jen bak η baahohi Kooh baahoh ho ; wa nikoh daa η niki η nik η kaso, wa nikohha daa η teebohi mi na teebohe ne Yegdohinj Muci, wa in baahid te wa keeh.

8 Kooh inhid ne η keeñkohid du jen η waadsohi nik η Kiristaani Yeesu.

9 Ini mi na kiimdee du wed ne waadsohinj du baatkee, wa uupee riif na inah na inhisoh keeh-keeh.

10 Ν ineem, du min inhisoh ini raak njiriñ ne du hool te bo' raakuu woyaah nga du η mbehi Kiristaani hayohan.

11 Du nam riif na ini kiyurah na rime η bo', wa puloh η Yeesu Kiristaa, te wa yakdoha Kooh na yeek dē.

Yegdohinj Muci na baatke baatuk

12 Baah ciŋ ngo, η waadid ne du inah inii : Ini rahas so tufkidfi Yegdohinj Muci, wa baata kafid fiki kay.

13 Laam, boobi nik η kahnij buur wii, na binoobi jen, wa leerid nga ba ne e Kiristaani tah ho tayu η kaso.

14 Te ini uup η baah ciŋ boo kosid ci, tayuukinj ngo wii tahid po ba baatid ooluk Hedi, ba baatta kaañ yegdoh Yegdohinj Muci te ba neyyohdi nga.

¹⁵ Ali nik ne bum nga na yegdohe Kiristaani η siisoh na lahtoh, binoobi na tumee wa na liib modid.

¹⁶ Beem ba na tumee wa sagu waadsohi nik nga ba, ba inhid ne η naku ne η teefbohee ne Yegdohin Muci baahid.

¹⁷ Binoobi na yegdohe Kiristaani η hundiskoh, in ci ba waad hooldi ; ba na dabgiidē baat miskid nikinj ngo η kasooni.

¹⁸ Waaye ali in ! Findi wa min mand dāh, wa nik η yurhid wala η yurhaadi, Kiristaani yii yegdohu, te η sumid nga. Ν hey baate sum nga,

¹⁹ laam η inhid ne wa mirndohan nik fadsuukinj ngo, taamboh η kiim ci du na kiime Kooh na baatdohinj Fuudsij Yeesu Kiristaa.

²⁰ Ini mi na seke nganj seesuk, η oolkid ne, η heydi nike tumaadī ini η naku, waaye findi η meeda tumoh rek, η risan ndengid po η yakdoh Kiristaani faaniŋ ngo η kipes wala η kakaan.

²¹ Nga so, kipes wed Kiristaani, ali η kaan sah, wa baatan ndo kadid fiki.

²² Waaye η taalndid η pesee ndii dāh, η hey mine panguk pangki raak njiriñ. Mbaa η inahdi andi, η heen koodē dāh, η hee koodē kaan wala taalndid pesee ndii.

²³ Ñam yii η harmban in kanak : Ν waadid sabsukoh na kipes kii ne η nik na Kiristaani, wed ngisoh fuuf.

²⁴ Waaye, saguuđu ini uupid njiriñ wed ne η ris pes ndii.

²⁵ Ineem woord to, wed tah η inhid ne, η risan η seroodu jen, ne η baatdoh du, du kad fiki η kosi du kos, du nam sum nga.

26 Ineem tahid po, η hayis nga du dāh, du hey baate ndamkoh Kiristaani Yeesu sanguuso.

Hiñoh wuu Yegdohinj Muci

27 Findi wa min mand dāh, pesaat kipes hunid na Yegdohinj Muci η ini kad η Kiristaani ne, η hay nga du η haydi nga du, η kerah ne du ndengid, du yino, te du na hiñohe na keeñ yino wuu kosinj Yegdohinj Muci.

28 Kinaat fad sangid ci ba bekee neyyoh nga du η ali in. Ineem hey teebe sangid ci ne ba dīi η waas dūmbu, wa teeñ du muc puloh η Kooh.

29 Ini kad η Kiristaa, du baahohu kos dong haa, waaye du namid baahohu raak miskid sanguuce.

30 Du bii hun na so η hiñohi du hot to hiñohe, te η ris nga poyi, findi du kerhoha.

2

Mand na Kiristaani

1 Niki du nik η Kiristaani onid du kaañ, waadi a waad du giifida du, Fuudsi Hoolohngaani onid du ne du nik yino, keeñkoh na yirmoh raakid η harmban du, wa ineem haa e ?

2 Kon mitdaat sumi η sum : Raakaat hotohaad yino, du waadtidoh du nik yino, du nik keeñ yino, na liibohaad yino.

3 Kinaat tum ali in ngaj hundiskoh wala η hotsiduk, waaye ruhsidaat haf du, du ed binoobi cir po haa bed uup du.

4 Yaa nu nga kinaat top η haf ce dong, waaye, a namaat liib η binoobi.

5 Mandaat η harmban du findi Kiristaani Yeesu mand :

⁶ Ini a moos nik keeh-keeh,
wa Kooh,
waaye niki a nik yino na Kooh weem,
a ambdfi wa findi ini a joy ηodfōh.

⁷ Waaye a woluk woluk ineem,
a tummba haf ce ñaam keeh-keeh,
a nikka findi bo' ci ;

bo' kiŋ dē wed hotuk,
⁸ a yissuutidsta haf ce,
a kerhidsta Kooh po a teydfukka kaan,
kaan ngan̄ kurwaa sah.

⁹ Ineem wed tah
Kooh rapidta de η diska uup dafuk,
a edta de tiiki uup tiik ci jen,
¹⁰ ne η tiikiŋ Yeesu,
feruud ci nik η Eel ci na kehyi
na oob kehyi jen yek,
¹¹ te ngub ci jen teydfuk woo ne
Yeesu Kiristaa a yi Hedi,
wa yakid Kooh Baabi.

Siñaarid findi hor ciŋ eel ci

¹² Mbaa baah ciŋ ngo η keeñkoh, du moos nik
kerhidid Kooh. Ini η nikdfi na du kinaat tah po
wa haawsuk, baataata, pangkaat na nup Kooh po
muci du mucdu rim in.

¹³ Laam, Kooh a yi tum nga du ne du waad tum
in ci neb de te a yi na name du ca tumdfukoh.

¹⁴ Tumaat in ceem jen, wa hunuu na
ñukumsuk, wa hunuu na ñadstuk.

¹⁵ Du tum daa ne bo' raakuu woyaah nga du,
du hool, du nik kubu Kooh raakaadfi sikka η

doo� boobi nduuukid ci, yurhaadsiiciŋ Adina.
Du siñaarid η dooy ba findi hor ciŋ eel ci,

¹⁶ du ed ba woo kiŋ kipes ki. Wa hey tahe po η
ndamkoh du η mbehi Kiristaani hayohan. Jaar,
pangkiŋ ngo miskidiŋ nikuu barang barang.

¹⁷ Ali η kaan sah, po kipes kiŋ ngo mand na
seeyuk aamkaah, wa yiifu η seeyki nik kosi du
kos sah, η hey sume nga, te η baahan sum ki na
du jen.

¹⁸ Du, namaat sum, du baah sum ki na so !

Pool woosid Timoote na Epaforodit

¹⁹ N niki η nik η Yeesu Hedi, η oolkid ne η hey
woose Timoote nga du maañaadi, ne mi, η nam
raak ini soosdan keeñiŋ ngo η ini a woyan ndo
nga du.

²⁰ Dal a yi dāh, η raakdi ali bo' yi na yege na so
in ci mi na yege, yi na liibee nga du keeh-keeh.

²¹ Binoobi jen na liibe in haf ba, waaye in ciŋ
Yeesu Kiristaa haa.

²² Waaye a yi, du inhid ne a teebohid findi a
mand : A pangkidid Yegdohiŋ Muci na so, findi
kubu η sero baab.

²³ A yi η liib ne η hey du dē woosohe, mbehi η
inhohan findi η mirndohan.

²⁴ Waaye wa woored to η Hedi ne η hey name
hay dīskinj du maañaadi, mi η haf fo.

²⁵ N namid hot ne wa raakid etoh η woosoh du
Epaforodit kotii. A baah boo η kosi boo baah, te
a huntohiŋ ngo η pangki na ini boo na hiñohe.
A yi du woosohee so, ne a baatdoh ho η in ci η
etoh.

26 A mareen du hot jen te a raakeen ini misik de η yegi du yegee ne a kosaayeen.

27 A kosaayeen po a heedā kaane ; waaye a misikka Kooh, η nammba misik Kooh ne η raakuu keeñ reehid nga.

28 Kon η woosid de na seesuk ne du sumis ngan hot de, te η ineem, soosi η soos reeh.

29 Taambdsukaat de η Hedi, na sum keeh-keeh, edaat bi mand na de cir ;

30 laam wa pangkid Kiristaani tah de heedā kaane ; a edohee kiñin kiñ de ne a tum ini du hee so tumde nukee ne du bii η ndii dah.

3

1 Ini tas baah ciñ ngo, wed ne du sum η Hedi. Ν woyis du wa, wa in bitid̄ nga so haa, te wed ngisoh nga du.

Inah Yeesu Hedi wed uup in ci jen

2 Kon, wortukaat tumoh baahaadiici, buu ceem, wortukaat bi na ngude cir ciñ faan ciñ du.

3 Laam e boo ngudskid̄ ci keeh-keeh, boo bi na ñaamke Kooh taamboh η Fuudsin de, boo ndamkohee Kiristaani Yeesu te boo oolkohdi ini kad̄ η faan.

4 Moona mi, η mineen oolkoh ini kad̄ η faan. Nik ne a bum oolkoh ini kad̄ η faan dah, η woyisdi da mi :

5 Ν ngudskuk η mbeha yasna-kaahaydoh,[✳] η rimkañ ngo poyi η bo' Israayel, η baah η cuubin Benyaamin, η Heber, η rimu Heber. Ν ini kad̄ η waasiñ Musaa, η Farisen.

[✳] **3:5 3:5** Camba 17:9-14

6 N ini kad ḥ sawar, ḥ kadeen po ḥ tolfideeda bi Janguuni. N ini kad ḥ yurhidi puloh ḥ nakoh ciŋ waasi, bo' raakeedi woyaah nga so.

7 Waaye ini ḥ ambee ne wa raak-raak wuu so, woti ḥ amb ne wa ḥnak sagu Kiristaani.

8 Te baat nga, ḥ amb ne in ci jen ca ḥnak, laam in ceem jen, inhi ḥ inah Kiristaani Yeesu Hed to, uup ca fuuf. Saguuce tahid po ḥ teydsukid fad in ci jen, ca mbalit nga so kotii, ne ḥ raak Kiristaani.

9 Ini ḥ waad wed ne ḥ hotuk nga de, maanaam ḥ raakuu kiyurhiŋ ngo haf fo, wi puloh ḥ nakoh ciŋ waasi, waaye ḥ raak kiyurah taamboh ḥ kosi ḥ kos Kiristaani, wi puloh ḥ Kooh te wa gayukka ḥ kos.

10 Ini ḥ waad wed ne ḥ inah Kiristaani na hatiliŋ hultiŋ de te ḥ raak bak ngan miskid ciŋ de, ḥ mand na de ḥ ini kad ḥ kakaan kiŋ de,

11 ne findi wa min nikoh dah, ḥ nam min rahas hulti.

Pool waad nup po a ree d̄iski na kadse

12 Wa nikdi haa ne ḥ rahsid ineem jen po yutid, wala ḥ reyid ḥ mit ; waaye mi yii nup ne ḥ amba, findi mi ḥ haf fo Kiristaani Yeesu amboh ho.

13 Baah ciŋ ngo, ini kad nga so, ḥ ambdi ne ḥ rahsida waaye, raakid ini mi na tume : Mi na alkohe alkoh ini ḥ cootuk te ḥ ndengdukee ḥ ini ḥ fikiiri.

14 Mi yii nup nup yurhid ngan d̄iski na kadse ne ḥ min rahas aafi, aafi tah Kooh beeduk ko taamboh ḥ Kiristaani Yeesu ne ḥ kad ḥ dafka.

15 Mbaa, boo bi nikisdi komaaki jen η kosi boo kos, boo ambaat liibeem ; te du raak ini du hundi na so nga dah, Kooh hey du wa name inhid.

16 Waaye η diski boo ree ndii, boo hunaat, boo taalndid.

17 Baah ciŋ ngo, du jen, altidkohaat to, te du taamb η kot ciŋ bi na taambde kot ciŋ boo.

18 Laam, bi bo' laayid, tumohaad ciŋ ba teebohid ne ba sangid ciŋ kurwaaniŋ Kiristaani ; η meedseen du woo η ini kad nga ba, te woti mi woyis du wa na muhun.

19 Boobeem, ba mirndohan ngan dumbu ; rook ciŋ ba ced koohinj ba, ba amb ne kaci ndam ; liib ciŋ ba jen, ca in ciŋ kehyi.

20 Ini kad nga boo nak, boo bo' Asamaan, diski Yeesu Kiristaa Hedī pulohan, Muccfohi boo na seke na seesuk.

21 A hey boysohe faan ciŋ boo miskohid cii ne a tum ca findi wiŋ de, wi hun na siñaar, a tumana taamboh η hatili a minoh in ci jen.

4

1 Ineem wed tah, baah ciŋ ngo η keeñkoh, du bi η waad keeh-keeh te η marra du hot, du bi sumiŋ ngo na raayaaniŋ ngo, ηodaat ndengid η Hedī !

Sumaat η niki du nik η Hedī

2 Mi yii ñaah Ewodi na Sintik ne ba kerhidoh η niki ba nik η Hedī.

³ Te fu yi baah ho keeh-keeh ngañ pangki*, mi yii kiim da ne fu baatdoh btitib ceem, ba baahee na so hiñohi ñ ini kad ñ Yegdohinj Muci, bed na Kelema na huntoh ciñ ngo binoobi. Tiik ciñ ba fisiuud ñ teerndinj kipes ki.

⁴ Genaat sum ñ niki dñu nik ñ Hedi ; ñ woyisa, sumaat !

⁵ Boobi jen inhaat baah kiñ dñu. Hedi rebid.

⁶ Kinaat jaahid ñ ali in ; waaye ñ in nu wa min nik dah, kiimaat Kooh, woyaat de etoh ciñ dñu, te wa hun na corkid de.

⁷ Te jamiñ Kooh, wi cootuk liib nu nik, wa hey niide keeñ ciñ dñu na liibohaad ciñ dñu ñ niki dñu nik ñ Kiristaani Yeesu.

⁸ Baah ciñ ngo, ini tas wed ne : In nu nik keeh, na in nu nik edaah cir, in nu yurah, in nu hool, in nu nik waadfaah, in nu nik baahid ñ hot-hotkiñ boobi, in nu nik nawaah, na in nu nik yeekaah dah, ced nikaat ñ liib ciñ dñu.

⁹ In ci dñu jang nga so, dñu rahassa ca, dñu kerahha ca te dñu hotta ca nga so, tumaat ca, te Kooh yi na onohe jam hey nike na dñu.

Pool corkidid bi Filippi ñ onohinj ba

¹⁰ Ñ niki ñ nik ñ Hedi ñ sumid lool ñ ini dñu min teebohis yegi dñu yeg go kotii. Te yegi dñu yeg go weem wa moos moos nik. Du raakeedñ raakeedñ waasi dñu min ndo wa teeboh.

* **4:3 4:3** "yi baah ho nganj pangki", wa "sisigos" nganj gerek. Ñ pedseem gerek, wa mand na tiik, waaye ali bo' inahseedñ na tiikeem ñ jamanoonaam. Poyi, wa minif nik tiik. Nik ne wa tiik dah, bo' minifa toksoh an : "Ee, fu yi kood tiikiñ Sisigos keeh-keeh, mi yii kiim da ne fu baatdoh btitib ceem"

¹¹ Nikdī haa ne η raak etoh wed tah ho woo
ineem ; laam η jangid pes ngan̄ nebu η in nu
nik.

¹² Ν inhid ini nik η ñak, η inhid ini nik η raak.
Ν in nu nik na d̄isik nu nik, η jangid pes na kap, η
jangid pes na adfuk, η jangid pes ngan̄ raak-raak
na bangtu.

¹³ Ν minid in nu in η niki η nik η Yi on ndo
hatil.

¹⁴ Waaye baahi du baah na so miskidin̄ ngo,
wa in baahid.

¹⁵ Du bi Filippi, du inhid η haf du ne η
cambin̄ Yegdohin̄ Muci η ndeem, wa η puloh
Maseduwaan, ali Jangu ambtidoheedī na so η ini
kad η kopor, dal du.

¹⁶ Wa η nik η Tessalonik sah, du woosohid to
ini η etohe, te wa waas yino haa.

¹⁷ Wa nikdī haa ne onohin̄ du mi na rahse, wed
nikid to, waaye mi na waade ne onohin̄ du tum
po ini kipes kin̄ du rimdsan du, baatuk.

¹⁸ Ν rahsid in ci du woosoh jen, d̄iski η nik, η
raakid po ca uupid ini η etoh, Epaforodit edid to
in ci du woosoh. Ini du ed to, Kooh teydfukida
findi seeyuk eeñid neñid te a sumid nga.

¹⁹ Koohin̄ ngo hey du payde etoh ciñ du jen
η raak-raak kin̄ de na yaki a yak taamboh η
Kiristaani Yeesu.

²⁰ Koohin̄ boo yi nam nik Baabin̄ boo, a
yakdfaah po faw ! Amiin !

Askohi

²¹ Kañdaat bo'-Kooh ci nik η Kiristaani Yeesu
jen. Baah ci nik na so ba d̄ii kañid du.

22 Bo'-Kooh ci jen ba dii kañid du, bi nik ŋ kahan buuri yakkiŋ Rom bed uup du kañid.

23 Baahohiŋ Yeesu Kiristaa Hedi nikaat na du !

Saafi-Saafi

Portions of the Holy Bible in the Saafi-Saafi language of Senegal

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Saafi-Saafi)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-06-28

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Jun 2025 from source files dated 28 Jun 2025

5dd07cb3-0e14-5a60-9187-8f031f060239